

דעם רבינ'ס

עוּכט

דער ריינער קוואל

אייערע קינדער זאלט איר מודיע זיין וואס דא האט זיך גיטאן (שיהר"ן ר"ט)

א גוטן שבת פאר אלע לעכטיגע קינדער,

דער עיקר נסיון איז געווען אז ער האט נישט נאכגעטראכט נאך דעם אויבערשטנס מדות, אזוי ווי רש"י הקדוש טייטשט אויפן פסוק "פי עתה ידעתי" "אמר ר' אבא: "אברהם אבינו האט געזאגט צום באשעפער, 'אפרש לפניה שיחתי, איך וויל זיך מיט דיר אויסשמועסן! אַתמול, נעכטן האסטו מיר געזאגט א צוזאג אז 'ביצחק יקרא לך זרע' איך וועלן האבן קינדער און אייניקלעך, א גאנצע אידישע פאלק - כלל ישראל

מען לערנט אין די פרשיות אויף די אלע צען נסיונות וואס אברהם אבינו איז אריבערגעגאנגען, יעדער נסיון איינס שווערער פון דאס אנדערער, אזוי ווי חז"ל זאגן "עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו, ועמד בכלם" אבער דער שפיץ פון די נסיונות איז געווען דער נסיון פון דער עקדה, ווען השם יתברך האט געהייסן פאר אברהם אבינו: "גיי, נעם דיין קינד און ברענג אים אויף פאר א קרבן עולה

און ער האט נישט מהרהר געווען אויפן אויבערשטן. ר' נתן ברענגט אז די מפרשים פרעגן די קשאי, וואס איז די גרויסע איבעראשונג איבער דער נסיון

הבנים יהיו שלמים תמיד ולא יחזיקו כי הוא קליל השירה (ליקו"ם פ"ז)

מיין זאך עס שוין פארעכטן. דער רבי זאגט אז גאנצע גרויס איז א שפידה

קוק טאט מיין געווארן מעכד איז צוריסן

און ער האט נישט מהרהר געווען אויפן אויבערשטן. ר' נתן ברענגט אז די מפרשים פרעגן די קשאי, וואס איז די גרויסע איבעראשונג איבער דער נסיון

פון דער עקדה? לויט דאס גרויסע צדקות און געטריישאפט פון אברהם אבינו איז עס נישט אזא נסיון, ווייל לכאורה קענען אפילו פשוט'ע מענטשן שטיין אין אזא נסיון ווען דער אויבערשטער וועט זיי קלאר ארויסזאגן צו גיין שעכטן זייער בן יחיד וועט לכאורה אפילו א פשוט'ער איד פאלגן אזא קלארע באפעל.

זאגט ר' נתן אז דער עיקר נסיון פון דער עקדה איז נישט געווען צו שעכטן זיין אייגענעם קינד,

איז א מקור ווי מען זעט אז אברהם האט זיך אויסגע'טענה'ט מיטן אויבערשטן אזוי ווי דער רבי האט אונז אויסגעלערנט זיך אויסשמועסן דאס הארץ צום באשעפער יעדן טאג.

זאגט אים דער באשעפער: "איך האב נישט געהייסן דו זאלסט אים שעכטן! איך האב נאר געהייסן ברענגען פאר אן עולה". זעט מען פון דעם אז דער עיקר נסיון פון אברהם אבינו איז געווען ער זאל נישט מהרהר זיין אויפן

צעשפרייטן אידישקייט מיט מסירות נפש (המשך)

ר' חיים בנ׳מין בראד האט שטענדיג ארויסגעקוקט ווי מען קען מ׳זעה זיין דעם רבי׳ס. ״מיין טאטע איז געווען א איד מיט א גאלדענע הארץ,״ שטעלט אים דער זון פאר, ״קיין שום זאך אויף דער וועלט איז אים נישט שווער געווען, ווען עס איז געקומען א טובה צוטון פאר א איד. ווען ער האט באגעגנט א איד, איז זיין ערשטע דאגה געווען, וויאזוי העלפט מען דעם איד האבן א כשר׳ן קאך, לייגן מזוזות, מאכן זיכער אז דער איד לייגט תפלין טעגליך, זיין גרעסטע גליק איז געווען ווען ער האט געלייגט תפלין פאר א איד. א צופרידנהייט פול מיט פרייד האט אים באנומען ווען ער האט געהאלפן דעם איד ארויפדרייען די רצועות פון די תפלין אויף זיינע הענט און אויפן קאפ. לאמיר נישט פארגעסן, מען רעדט דא פון רוסלאנד פון יענע צייטן.

צומאל האט זיך געמאכט אז ער האט פארלאזט דאס הויז און זיך פארזוימט אין מאסקעווע. ער האט געקענט ארומפארן פון איין עק מאסקעווע ביזן צווייטן צו איינהאנדלען א הינדל, טראגן צום שוחט און דאס ברענגען צו א אידישע הויז, אז דער קאך זאל זיין כשר. פאר אזעלכע געברויכן האט ער אינוועסטירט אומערמידליכע כוחות.

״מיין טאטע האט געשפארט א פרוטה אויף א פרוטה,״ פארציילט זיין טאכטער, רעבעצין שרה לעבקייווקער, ״מיט דעם האט ער געקויפט תפלין, מזוזות, ציצית און סדורים. און ווען ער איז געגאנגען איבער די וועגן און שטעגן, וואו אימער ער האט באגעגנט א אידישע שטוב און קיין מזוזה אויפן טיר, האט ער אויפן ארט ארויסגענומען פון טאש א מזוזה און געשאנקן דעם בעל הבית, ער זאל עס ארויפלייגן. אזוי מיט אנדערע תשמישי קדושה, אויב דער איד האט געהאט צו צאלן האט ער דאס פארקויפט, אויב האט ער דאס ביסל אויך נישט פארמאגט, האט ר' חיים בנ׳מין דאס געשאנקן און נאך צוגעלייגט א מטבע פאר צדקה...״

ראש השנה צווישן די ווענט פון תפיסה

נישט איינמאל איז ר' חיים בנ׳מין אריינגעשליידערט געווארן אין תפיסה פארן זינד פון זיין דבוק אין באשעפער׳ס מצוות. ראש השנה תרצ״ה, אנשטאט צו זיצן צווישן אונזערע לייט ביים הייליגן קבוץ, האט ער פארברענגט צווישן די ווענט פון די תפיסה קעלערן. אין א בריוו וואס ר' לוי יצחק בענדער שרייבט פון אומאן, צו זיין שוואגער, ר' הירש לייב ליפל אין ארץ ישראל, אינעם טאג ה' תשרי תרצ״ה, פארציילט ער וועגן זיין

איין אעשה'ס

זכר האלמערס באווייט וואונדער
פאר זיינע איבע קינדער

אזוי לאנג אן הייס וואסער? אפֿשר זאל מען
בעטן דעם בעל הבית פון די דירה אז מיר מוזן
האבן א נייע בויילער? ווייטער תפלה. מיר
האבן מתפלל געווען אז דער אויבערשטער
זאל אויגו העלפן אויף א גרינגע אופן.

מיין טאטע האט זיך דערמאנט אז אונזער
שכן האט זייער אסאך פראבלעמען מיט זיין
בויילער, ער האלט אין איין רופן א בעל מלאכה.
זיי באשטעלן דעם חלק און יענע חלק אין א
פרואוו צו ראטעווען זייער בויילער. 'אפֿשר'
האט ער פונקט דעם חלק וואס מיר דארפן?
האט מיין טאטע געקלערט.

מיין טאטע קלינג אים אן און יא, ער האט
פונקט דעם חלק וואס מיר דארפן. ער קען
עס זייער גערן פארלייען אבער ער זאגט אויגו
קלאר אז זיין בויילער ארבעט אויף א האר, אויב
ער וועט דארפן דעם חלק וועלן מיר עס אים
מוזן גלייך אפגעבן.

קודם איין פראבלעם געלייזט. דער בעל
מלאכה איז צוריקגעקומען און פארעכטן
אונזער בויילער, מיט דעם
שכנ'ס חלק און געלויבט איז
דער פון אויבן, אז מיר האבן
שוין הייס וואסער. יעצט האט
זיך אנגעהויבן א נייע תפלה,
דער אויבערשטער זאל העלפן
אז דעם שכנ'ס בויילער זאל זיך
נישט צעברעכן נאך פאר די נייע
חלק קומט אן פון 'טשיינע'.

ויהי היום, דער שכן האט
פארדינגען זיין דירה אויף סכות
און דער גאסט קלינגט אים אן

איך הייס שלמה. איך לערן אין פתח ו'. איך האב
זייער הנאה פון די מעשה לעך אין דעם רבי'נס
ליכט יעדע וואך עס געבט מיר חזוק צו מתפלל
זיין אויף יעדע זאך. ווייל דער רבי האט אויגו
אויסגעלערנט אז תפלה, תפלה און נאכאמאל
תפלה איז די זאך!

איין טאג ווען מיין מאמע האט אנצינדען די
הייס וואסער האט זי באמערקט אז די וואסער
איז פשוט קאלט. זי ריקט רעכטס, לינקס,
לאזט די וואסער רינען אבער קיין הייס וואסער
קומט נישט. וואס טוט מען? מען בעט דעם
אויבערשטן און דערנאך קלינגט מען אן אן
ארבעטער זאל קומען זען וואס דא טוט זיך.

ער קומט אראפ און באשטעטיגט אז דער
בויילער איז צעבראכן און מען דארף באשטעלן
עפעס א שטיקל פון די קאמפאני.
קודם האבן מיינע עלטערן
געדאנקט דעם באשעפער אז מען
קען עס פארעכטן, מען דארף נישט
באשטעלן א גאנצע נייע בויילער
וואס קאסט זייער טייער. אבער
איין פראבלעם איז געווען אז
עס געדויערט זייער לאנג, בערך
עטליכע וואכן אדער אפילו צוויי
חדשים, ביז א חלק קומט אן, ווייל
זיי שיקן עס פון 'טשיינע' [סין].

וואס טוט מען? ווי קען מען זיין

פון 'לוקח נפשות חכם'.

"... מיין טייערע שוואגער, איך טראכט עצות, און בעט פון באשעפער, ער זאל מיר העלפן איך זאל זוכה זיין צו קומען צום הייליגן לאנד ארץ ישראל. ווייל מיר שלעפן נאך אביסל די שוועריגקייטן, אבער די קינדער... אוי אוי! ביטער! זייער ביטער, זע וואס דו קענסט טון און דער אויבערשטער וועט שוין צוענדיגן.

זיי מתפלל פאר חיים בנמימו, ער זיצט אין תפיסה און איז נישט געווען אויפן הייליגן ראש השנה. "פיר מענטשן פון אנשי שלומנו זיצן אין טורמע: הרב מאסטער, שמואל אלי, חיים בנמימו און נחמן לובערסקי - א ברודער פון ישראל. דאס אלעס איז א גשמיות'דיגע תפיסה, אבער ברוחניות זענען ליידער אסאך פארכאפט אין די טורמעס!"

פארזעצונג בעז"ה אין קומענדיגע רבי'נס ליכט. לינט ווי ר' חיים בנמימו כאפט א טענצל אין תפיסה!

לעצטן ראש השנה אין אומאן און וועגן ר' חיים בנמימו וואס זיצט אין תפיסה:

"איך וויל איך שרייבן וועגן ראש השנה, געלויבט השם יתברך אז איך האב איך דערמאנט ערב ראש השנה ביים הייליגן רבי'נס ציון, ביים דאווענען, און אויך ביים עסן, ווייל עס איז געווען דא דיינס א מקורב פון שטאט 'קאלאשי', זיין נאמען איז גבריאל, לייבל קען אים גוט, דו פלעגסט עסן ביי אים, ער געדענקט נאך דינע דיבורים.

"ברוך ה' עס זענען געווען עטליכע נייע מקרבים, מיר האבן געלויבט גאט, גוט געטאנצן, און געווען אזוי ווי אלע יארן אויפן הייליגן ציון, דער רבי ז"ל זאל אויספירן וואס עס ליגט אויף אים צו טון. די אלע רצונות און כסופים פון די אלע ערטער ווי מען קען נישט אנקומען אויף ראש השנה - ווייסט אויך דער רבי ז"ל, א בחינה

אין אשה'ס

המשך פון זייט 3

אז----- ס'איז נישטא קיין הייס וואסער! ער קלינגט גלייך אן מיין טאטע זאגן אז ער דארף צוריק זיין חלק וואס ער האט אונז געבארגט.

אוי וויי! אויב דער חלק איז נאכנישט אנגעקומען וועלן מיר דארפן געבן א נייע בויילער פאר דער שכן. מיין טאטע האט שנעל אנגעקלינגען דעם בעל מלאכה צו פראגען

וואס ס'טוט זיך מיט דעם חלק וואס ער האט באשטעלט ווייל מיר דארפן עס קריטיש וויכטיג האבן. ער איז געגאנגען איבערקוקן און געזען אז דער חלק איז שוין אנגעקומען. מיר האבן זיך זייער געפרייט אויף דעם גס. דער בעל מלאכה איז גלייך אראפגעקומען און ארויפגעלייגט דעם נייעם חלק אויף דעם שכן'ס בויילער. ברוך השם אז מיר האבן נישט געהאט קיין גרויסע געלט שאדן!

דעם רביצ'ס דאווענען

בשורה טובה

פאר אלע טייערע קינדער

לאזר די הצלחה פון לעצטע וואך שבת אינדערפרי, ווען גאר אסאך קינדער האבן זיך מעורר געווען און געקומען צייטליך דאווענען נאך פאר הודו,

זענען מיר ממשיך בעזר השם אויך די וואך

מיט א שיינע גורל

פאר אלע קינדער וואס הייבן אן דאווענען שבת אינדערפרי פאר הודו. מיר האפן אויף די קומענדיגע וואכן אז אלע קינדער וועלן

זיך קענען קלייבן נקודות פארן אנהייבן דאווענען צייטליך, און ווען מען קומט אן צו 25 נקודות וועלן אלע קינדער באקומען א מתנה בעז"ה.

"גאר מיין זאך איז תפלה"

דער עיקר איז וואס דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט מען זאל אויף יעדע זאך בעטן פון באשעפער, וועלן מיר אויך מתפלל זיין צום באשעפער מען זאל האבן א געשמאק אין דאווענען און זיין צייטליך אלעמאל אין שול, צו קענען מאכן א נחת פארן אויבערשטן.

”נישט איבער טראכטן אויפן אויפערשטנס אדות”

באשעפער, דערבארים זיך אויף מיר, ראטעווע מיך פון מניעות המח, דאס זענען אלע קשיות און ספיקות און צעמישענישן וואס קומען אויפן מח צו איבער טראכטן אויף די צדיקים און ערליכע אידן פונעם דור, אדער חס ושלום צו נאכטראכטן נאך דינע מדות, אזעלכע סארט מניעות פון מח זענען די גרעסטע מניעות פון אלע מניעות אויף דער וועלט.

ווייל דער מענטש וואס זיין מח און הארץ זענען שטארק און פעסט אין די אמונה צום באשעפער און אין זיינע אמת'ע צדיקים איז נישט פארהאן קיין שום שטערונג וואס זאל אים אפהאלטן, אויב אבער חס ושלום די מח און הארץ זענען אפגעטיילט פון באשעפער און פון די צדיקים און עס דרינגען אריין אין הארץ קשיות אויף זיי, דאס זענען די שווערסטע מניעות.

דעריבער קום איך צו דיר שרייען און אויסרופן מיט א געשריי, ווייל איך האב נישט קיין שום האפענונג זיך צו ראטעווען דערפון, נאר צו שרייען צו דיר " אליה ה', אקרא ואל ה' אתחנן, שמע ה' קולי אקרא, וחנוני וענני".

ישועות ביים זינגען זמירות

ר' לוי יצחק בענדער דער ציילט: איך געדענק אין אומאן, ס'איז געווען אמאל פרייטאג צו נאכט נאכן דאווענען, איז צוגעקומען איינער - וואס זיין קינד איז ליידער געווען זייער נישט געזונט - איז ער צוגעגאנגען צו ר' שמשון בארסקי ז"ל, דער איד האט געבעטן פון ר' שמשון און געזאגט אז ער זאל אים דערמאנען, צו ר' געצע, און בעטן פון ר' געצע זאל מתפלל זיין דאס קינד זאל ווערן געזונט.

האבן די ברסלבע חסידים געזאגט פאר דעם איד:

אז מען וויל האבן א רפואה דארף מען זען וואס מען דארף יעצט טון אין די צייט און ביי די זאך זיך מקשר זיין און דאס טון מיטן הארץ קען מען דאן פועל'ן א רפואה.

”נו איצטער דארפן מיר זוכן די רפואה ביי די זמירות פון שבת, ביים קדוש פון שבת - דארפן מיר איצטער זוכן די רפואה!”

דאס מיינט אז יעדעס מאל קען מען פועל'ן א ישועה ביי די זאך וואס מען טוט יעצט, למשל אז מען דארף יעצט בענטשן ליגט דארט די ישועה, אז מען דארף יעצט ליינען קריאת שמע אדער זאגן על המתיה דארף מען זיך דארט מקשר זיין און דאס טון מיט אן אמת, קען מען דאן פועל'ן וואס מען וויל.

לאמיר טאקע אלע קינדער זינגען שיין זמירות שבת און פועל'ן אלע גוטע זאכן, גוט שבת

“ה' יראה” נאר דער אויבערשטער זעט און ווייסט ווען עס וועט קומען דער סוף פון דער גלות, אבער מיר טארן נישט מאכן קיין שום חשבונות, מיר דארפן טון אונזערס יעדן טאג, זיך דערווייטערן פון שלעכטס און טון מצוות און דורכדעם וועט קומען די גאולה.

חכמינו זכרונם לברכה דערציילן אז ר' יהושע בן לוי האט געטראפן משיח און געפרעגט: “אמתי קאתי מר, ווען וועסטו קומען משיח?”

האט משיח געענטפערט: “היום - היינט”,

אויפצומארגנס טרעפט אים ווידער ר' יהושע בן לוי און פרעגט: ביזט נישט געקומען?”

זאגט משיח: “ניין, האסט נישט פארשטאנען מיין פונוה, 'היום' אם בקולו תשמעו, יעדן איינציגן טאג דארף מען פאלגן דעם אויבערשטן און אזוי איז מען מקרב די גאולה, יעדער איד לויט זיין עבודת ה' איז ער מקרב די גאולה פון יעדן איינציגן טאג.

צום סוף וועלן זיך צאמעמען אלע חלקי משיח' פון אלע אידן דורך די צדיקים וועלכע זענען מקרב די גאולה, 'היום בקולו תשמעו' מיט די עבודות פון יעדן טאג פון אלע אידן וואס דינען דעם אויבערשטן. דאס איז פשט, ה' יאמר 'היום', יעדן טאג און טאג וואס א איד טוט די מצוות איז ער מקרב די גאולה ביז צום סוף וועלן אלע תנועות און מעשים טובים פון אלע קינדער און בחורים און פון גאנץ פלל ישראל מקרב זיין דעם לעצטן גאולה און מיר אלע וועלן האבן א חלק דערין און זוכה זיין הנאה צו האבן פון די שכנה הקדושה.

דער אויבערשטער זאל העלפן אז בקרוב ממש זאל מקים ווערן אלע הבטחות פון דער וואכעדיגער פרשה, די גאולה הקרובה זאל שוין קומען במהרה בימינו אמן.

אויבערשטן, נאר ער האט געפאלגט וואס השם יתברך האט אים געבעטן. זיין עיקר נסיון איז געווען צו האבן א ריינע אמונה און גלייבן אין באשעפער, און פאלגן אפילו אן פארשטיין, ווען דער אויבערשטער האט אים געזאגט, 'גיי שעכטן', איז ער געגאנגען, ווייל מען קען נישט פארשטיין די וועגן פון השם יתברך.

שפעטער שטייט אין פסוק 'ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה אשר יאמר היום בהר ה' יראה (בראשית כב, יד)', 'טייטש ר' נתן אזוי: 'אלע אבות הקדושים, האבן געזען אז דער סוף און דער תקוה וועט זיין נאר ווען משיח וועט קומען, 'ירא את המקום מרחוק', אברהם האט געזען פונדערווייטנס - מיט אזא סארט ווייטע קוק אז עס גייט קומען א בית המקדש, מען וועט ברענגען דארט קרבנות, עס ווארט אונז אפ א גרויסע תקוה, אבער ער האט עס געזען מרחוק, א ווייטער אויסקוק, נישט וואוסנדיג ווען עס וועט שוין קומען.

זאגט ר' נתן דאס זעלבע געשעט ביי יעדן איד, קיינער ווייסט נישט קלאר ווען משיח וועט קומען, וועט וועט קומען מיין אייגענע גאולה, ווען וועל איך שוין ווערן אן ערליכער איד בשלמות, א גאנצער פרייליכער איד, טון די מצוה מיט גאנצקייט און פרייד, קיינער ווייסט נישט ווען עס וועט זיין די גאולה אחרונה בכלליות און בפרטיות אבער איין זאך ווייסן מיר קלאר "עס איז אונז קלאר אז משיח וועט קומען!! עס איז קלאר אז עס וועט קומען א גאולה!! אפילו עס איז דערווייל נאכנישט געקומען וועט עס קומען מארגן, דערפאר רופט אברהם דאס פלאץ פון דער בית המקדש

~ די צענטע מעשה וואס

דער הייליגער רבי האט דערציילט

דער בערגער און דער ארימאן 4

ער אָבער אַזאַף וואס ער וועט איר זאָגן. וואס ער וועט בונדאָי פּוֹעלין. איז ער גיקומען (דהיינו דער אַנדער מלך) און האט גיזאָגט זיין שיר.

און דער אַנדער האט שוין מסדר גיווען די אַלע ערטער פּסדר. און דערצו האט ער גיגיבן נאָך מער אַ סימן. הא זי אים גיפּרעגט פון וואַנעט ווייסט דער ערשטער. זאל ער זאָגן דעם אַמת איז זיך פאַר אים ניט גוט (דהיינו. דער אַנדער האט זיך גיטראַכט. ער קאן איר ניט אויסזאָגן דעם אַמת אז דער פּחור האט דעם ערשטן אויסגיזאָגט. ווארן דאס טויג זיך אים נישט אז זי זאל דאס וויסן) האט ער איר גיענפערט. ער וויסט ניט. (פון וואַנעט דער ערשטער האט גיוואוסט די סימנים) איז ביי איר דאס אַ ווילד חידוש גיווען.

און זי איז גיבליבן שטיין פאַרטימילט. ווארין דער ערשטער האט זיך אויף אויס דערציילט די אַלע ערטער. און פון וואַנעט זאל אַ מענטש וויסן די סימנים. לושמיר פון דעסט וועגין פאַרט איז איר גיפּעלין אז דער אַנדער ער איז איר חתן. ווארין זי האט גיזעהן אז ער האט דערציילט פּסדר. און דערצו נאָך אַ סימן מער און דער ערשטער אָפּשער איז דאס אים אויס גיקומען דאַרף דער חכמה פון דעם שיר וואס ער האט דערמאנט די ערטער.

נאר זי איז שוין גיבליבן שטיין (פּלומר זי האט זיך שוין קיין עצה ניט גיקאנט גיבן איז זי גיבליבן שטיין און האט שוין מיט קיינעם ניט גיוואלט זיך משדך זיין).

און דער פּחור דהיינו דעם בערגריס זון. ווי דער אַנדער מלך האט אים פאַרשיקט. האט עס אים ווידער זיער פאַרדראַסן. איז ער גיאַנגען צום דריטן און האט אים אויף דערציילט גאר די גאַנצע מעשה פּנ"ל און ער האט אים נאָך מער סימנים גיזאָגט זייער גוטע סימנים.

און פאַר דעם דריטן האט ער אויס גירעט גאר זיין הארץ. באַשער ער האט גיהאט אַ כתב וואס אויף דעם כתב איז גיווען אויס גימאַלט די אַלע ערטער (דהיינו די זיבן אירליי וואַסערין)

האט זיך אויף גיהויבן דער ערשטער מלך פּנ"ל און איז גיפאַרין אהין תּיכּף און איז אהין גיקומען צו דעם אָרט פון דער בת קיסר פּנ"ל דהיינו די יפת תואר און דער מלך האט זיך גימאַכט אַ שיר.

און האט איין גיזעצט אין דער שיר מיט חכמה די אַלע ערטער דהיינו די זיבן עדות פּנ"ל (דהיינו די זיבן אירליי וואַסערן וואס דאס איז גיווען דער עיקר סימנים וואס זי האט גיהאט אין איר חתן פּנ"ל) לושמיר וועדליק דער חכמה פון דעם שיר. איז אים אויס גיקומען די זיבן ערטער ניט פּסדר (דהיינו למשל ער האט פאַדאַרפּט צו זאָגן פּריר דעם גרוב און דער נאָך די מקוה וכו' און ער האט פאַרקערט גיזאָגט) ווארן סע איז אים אזוי אויסגיבומען על פי חכמת השיר.

און דער מלך איז ארויף גיקומען אויף דעם אָרט (דהיינו אויף דעם אָרט וואס ווער סע האט זיך גיוואלט משדך זיין מיט איר האט גימוזט אויף דעם אָרט ארויף קומען און זאָגן אַ שיר מיט חכמה פּנ"ל) און ער האט גיזאָגט זיין שיר. ווי זי האט דערקערט די ערטער (דהיינו די זיבן אירליי וואַסערן) איז ביי איר אַ ווילד חידוש גיווען.

איז איר גיפּעלין אז דאס איז בונדאָי איר חתן נאר סע איז איר קשה גיווען פאַר וואס ער זאָגט זיי ניט פּסדר לושמיר פון דעסט וועגין פאַרט. האט זי זיך גיטראַכט אָפּשער מחמת דער חכמה פון דעם שיר איז אים אויס גיקומען דער סדר. איז ביי איר גיבליבן אין הארץ אז דאס איז ער אליין.

האט זי אים אָפּגישריבן אז זי איז זיך משדך מיט אים. איז גיווארין אַ גרויסע שמחה און ארעש. באַשער די יפת תואר האט זיך שוין גיפּונען אַ שידוך און מהאט זיך שוין גירעכט אויף דער חתונה.

דערנױיל קומט אַן דער אַנדער (דהיינו דער אַנדער מלך וואס אים האט אויף דער פּחור אויס גיזאָגט אַלע סימנים און נאָך מער אַ סימן פּנ"ל) און דער אַנדער איז אויף גילאָפּין אהין. האט מען אים גיזאָגט אז זי האט שוין אַ שידוך גיטאן. און ער האט דרויף ניט גיקוּקט. און ער האט גיזאָגט. פון דעסט וועגין פאַרט. האט

און האט איר אלץ אויס דערצייילט. אז ער האט גשיקט די מלכים הנ"ל און אז ער האט באהאלטן דאס פתב אין א בוים. און אלדינג וואס מיט אים האט זיך איבער גיטאן.

אָבער זי האט דרויף גאר ניט גיקוקט. (און די ערשטע דריי מלכים האבן בוודאי אויך גימוזט זאגן עפעס טעמים פאר וואס זיי האבן ניט דאס פתב)

און צו דערקענען אים. איז בוודאי ניט מעגלעך. ווארן עס איז שוין אנוועק גיגאנגען א לאנגע צייט. און זי האט שוין ניט גינאלט קוקן אויף קיין שום סימנים. ביז מע וועט איר ברענגען דאס פתב פון איר האנט אליין.

ווארין אויף דעם ערשטין האט זי זיך אויף גימינט אז דאס איז ער בוודאי. און אזוי אויף דעם אנדערין וכו' **איבער דעם האט זי שוין ניט גינאלט קיין שום סימנים וכו' פנ"ל.**

און דער בחור (דהיינו דעם בערגיס זון) האט זיך מיישב גיווען. ער קאן דא קיין שיקיות ניט מאכן (פלומר ער קאן דא ניט זאמען. ווארין טאמער ווערט מען גינאר אז ער איז דא וועט אים דער קיסר הרגינען פנ"ל)

האט ער זיך מיישב גיווען ער וועט זיך ווידער אום קערין צו זיין ארט אין דער מדבר אריין וואס ער איז פריר דארט גיווען. און דארט וועט ער איבער לעבין זיינע יארין. און ער איז גיגאנגען און גיגאנגען פדי ער זאל קומען צו דער מדבר. און ער איז אהין גיקומען צו דער מדבר הנ"ל.

דערנוייל ווי דאס האט זיך אלץ גיטאן דערנוייל זענען אנוועק גיגאנגען זייער אסאך יארין און ביי דעם בחור איז גיבליבן אין דער דיעה אז ער זאל דארט אנוועק זיצן אין דער מדבר און ער זאל דארט איבער לעבין זיינע יארין.

וועדליג ווי ער האט אפ גישאצט דאס גאנצע לעבין פון דעם מענשן אויף דער וועלט.

איז ביי אים אפ גיקלערט גינארין אין זיין דעה. אז סע איז גוט דא אין דער מדבר איבער צו לעבין זיינע יארין און ער איז דארט גיזעסין און האט גיזעסין פון די פירות וכו' פנ"ל.

בן זאל ער זיך אויס מאלין אויף א פאפיר די אלע ערטער און זאל איר ברענגען. און דער דריטער מלך האט אויף פארשיקט דעם בחור נאך ווייטער צוויי הונדערט מייל.

און דער דריטער איז אויף גילאפין אהין. און איז אהין גיקומען. האט מען אים גיזאגט אז סע איז שוין דא דא די צוויי (דהיינו די צוויי מלכים הנ"ל) האט ער גיענפערט. פון דעסט וועגין פארט. ווארין ער האט אזוי אזאף וואס ער וועט בוודאי פועלין.

און די וועלט האט גאר ניט גיוואוסט. פארן וואס זי וויל די דאזיגע בעסער איידער אנדערע. און דער דריטער איז אויף אנגיקומען און האט גיזאגט זיין שיר מיט זייער וואוילע סימנים בעסערע סימנים פון די ערשטע.

און ער האט גיוויזן דאס פתב (דהיינו וואס ער האט זיך אליין נאך גימאלט די ערטער) מיט די אלע ערטער אויס גימאלט.

איז זי זייער נבהל גינארין (פלומר דערשראקן און פארטומלט) נאר זי האט שוין נישט גיקענט טאן קיין שום זאף. מחמת אויף דעם ערשטין האט זי זיך אויף גימינט. אז דאס איז ער אליין. און נאך דעם אויף דעם אנדערין איבער דעם האט זי גיזאגט אז זי וועט שוין ניט גלייבן ביז מע וועט איר ברענגען איר אייגין פתב אליין.

דערנאך האט זיך מיישב גיווען דער בחור (דהיינו דעם בערגערס זון) ביי ווי לאנג וועט מען עס אים אלץ פארשיקן ווייטער. האט ער זיך מיישב גיווען ער אליין וועט זיך זאלן אהין. (דהיינו צו דער בת קיסר) טאמער וועט ער פועלן.

און ער איז גיגאנגען און גיגאנגען ביז ער איז אהין גיקומען. און ער האט גיזאגט ער האט אזאף. וואס ער וועט בוודאי פועלן.

און ער איז גיקומען און האט גיזאגט זיין שיר. און ער האט גיזאגט נאך מער סימנים זייער גוטע סימנים. און ער האט זי דערמאנט אז ער האט מיט איר אין איין חדר גילענט. און נאך אנדערע סימנים.

און אויף דעם ים איז גיווען א רוצח.

און דער רוצח האט גיהערט אז סע גיפנט זיך אזוי א יפת תואר אויף דער וועלט האט ער גיוואלט זי אויף חאפן. כאטשע ער האט זי ניט גיארפסט. ווארין ער איז גיווען א קריס. נאר ער האט גיוואלט זי חאפן כּדי ער זאל זי פארקויפן צו איין מלך וועט ער פאר איר נעמען זייער אסאך געלט

און דער רוצח האט אנגיהובן זיך צו פארען אין דער זאך (דהיינו ער זאל זי קענען אויפחאפן) און א רוצח איז זיך א מופקר. האט ער זיך מפקיר גיווען וועט ער פועלן פועלן. און ניט. וואס וועט ער דא איינשטעלן. ווארין ער איז זיך א מופקר אזוי ווי דער שטייגער איז פון א רוצח.

און דער רוצח איז גיגאנגען. און האט אנגיקויפט זייער אסאך סחורות. משונה פיל. און ער האט גימאכט גילדיגע פייגליך. און זיי זענען גימאכט גיווארן מיט מלאכות אז מהאט גימיינט זיי לעבין זיי זענען גיווען נאטירליך פונקט אזוי ווי לעבדיגע פייגליך.

ווידער האט ער גימאכט גילדיגע זאנגען. און די פייגיל זענען גישטאנען אויף די זאנגען און דאס אליין איז גיווען א חידוש. וואס די פייגיל שטייען אויף די זאנגען און די זאנגען ווערן ניט צובראכן. ווארין סע גיווען גרויסע פייגיל.

און ער האט ווידער גימאכט מלאכות אז סע האט זיך גימאכט אז די פייגיל שפילן און איינע האט גיקנאקט און איינע האט גישווישטשטי. און איינע האט גיזונגען.

און דאס איז אלץ גיווען מיט תחפולות. ווארין מענשן זענען דארטן גישטאנען אין א חדר וואס סע איז גיווען אויף דער שיף און די מענשן זענען דארט גישטאנען אונטער די פייגיל און די מענטשן האבן דאס אלץ גיטאן. און סע האט זיך גימאכט אז די פייגיל אליין שפילן. ווארין זיי זענען גימאכט גיווארן מיט דראקן מיט מלאכות האט זיך גימאכט אז די פייגיל אליין טוען דאס אלץ.

און דער רוצח איז גיגאנגען מיט דעם אלימען צו דער מדינה וואס די בת קיסר חז"ל איז דארט גיווען. און ער איז גיקומען

צו דער שטאט וואס זי איז דארט גיווען. און ער האט זיך אנידער גישטעלט מיט זיין שיף אין ים און האט די שיף גיאנקערט.

און ער האט זיך גימאכט פאר איין גרויסן סוחר. פלעגט מען אריין גיין צו אים מזאל ביי אים קויפן סחורות טייערע. און ער איז דארט גישטאנען א צייט א פערטל יאר און ווייטער. און מהאט אלץ גיטראגן זייער שיינע סחורות וואס מהאט ביי אים גיקויפט.

האט די בת קיסר אויף חשק גיהאט ביי אים צו קויפן סחורה. האט זי צו אים גישיקט. אז ער זאל צו איר טראגן סחורה. האט ער צו איר אפגישיקט. ער באדארף דאס ניט אז ער זאל טראגן סחורה צום קונה אין שטוב אריין. כאטשע זי איז א קיסר'ס טאכטער. ווער סע באדארף סחורה זאל צו אים קומען. און א סוחר קען קיינער ניט גייטן דרויף.

האט זיך די בת קיסר מיישב גיווען זי וועט צו אים גיין. און איר סדר איז גיווען ווען זי פלעגט גיין אין מארק. פלעגט זי זיך פאר הענגען דאס פנים. כּדי מזאל אויף איר ניט קוקן. ווארין מענשן וועלן קענען אנידער פאלן און חלשות בלייבן וכו' מחמת איר שיינקייט כּנ"ל.

איז די בת קיסר גיגאנגען. און האט זיך דאס פנים פארהאנגען. און זי האט מיט זיך גינומען אירע פאנעס. און א וואך איז איר נאך גיגאנגען. און זי איז גיקומען צום דעם סוחר (דהיינו צו דעם רוצח וואס ער האט זיך פארשטעלט פאר א סוחר) און זי האט ביי אים גיקויפט סחורות. און זי איז זיך אנוועק גיגאנגען. האט ער איר גיזאגט (דהיינו דער רוצח דער סוחר) אז דו וועסט נאך אמאל קומען וועל איך דיר ווייזן נאך שענערע זאכן דערפון זייער וואוילע זאכן און זי האט זיך אומגיקערט אהיים.

דערנאך איז זי ווידער אמאל גיקומען און האט גיקויפט ביי אים סחורה און איז ווידער אהיים גיגאנגען. און דער רוצח איז דארט גישטאנען א צייט. דערנווייל איז די בת קיסר שוין גיוואוינט גיווארן ביי אים צו זיין. זי פלעגט אופט צו אים אריין צו גיין.

דער געווינער פאר "גאר מיין זאך איז תפלה"
צייטליך שבת אינדערפרי ביים דאווענען איז
הילד החשוב נפתלי צבי הערשלאר, בית שמש

מען קען באקומען די גורל ביי בן איש חי 54 דירה 11

דער געווינער אויף די בחינות פון אמונה מיט די תפלה פון
"אחד היה אברהם" איז

הילד החשוב שמעון סטארט, בית שמש מתנה קען מען
באקומען ביי ר' יואל יאראוויטש אין חדר ברסלב

בחינה אויף ספורי מעשיות

די צענטע מעשה (4) - פונעם בערגי מיטן ארימאן

- א. וואו אהין איז דער זון פון בערגי נאכדעם געגאנגען?
 צו מדבריות
 צו די מדבר וואס ער איז פריער דארט געווען
 ער איז געבליבן אויף זיין פלאץ
- ב. פארוואס האט דער רוצח געוואלט כאפן די בת קיסר?
 כדי איר צו פארקויפן און נעמען פאר זיך די געלט
 כדי זיך מיט איר משדך זיין
 כדי איר צו ארבייטן
- ג. וועלכע מין סארט פייגאלאך האט דער רוצח געמאכט?
 פון גאלד
 פון קופער
 פון זילבער
- ד. וואס האט געמאכט די פייגאלאך זינגען?
 מיהאט זיי אויס געלערנט צו זינגען
 עס זענען געווען מענטשן פארשטעלט אזוי ווי פייגעלעך
 מענטשן וואס זענען געשטאנען אין א צימער אונטער דעם האבן עס געמאכט מיט דראטן
- ה. וואו האט זיך דער רוצח געשטעלט מיט זיין שיף?
 אין טייך
 אין גרעניץ
 אין ים
- ו. האט דער רוצח מסכים געווען צו קומען פארקויפן זיין סחורה צו די בת קיסר?
 יא
 ניין
 נאר די ערשטע מאל
- ז. וואס האט דער סוחר געזאגט פאר די טאכטער פון קיסר ווען זי איז געקומען קויפן סחורה?
 אז ביים קומעדיגע מאל וועל איך יא קומען צו דיר פארקויפן די סחורה
 אז דו וועסט נאכאמאל קומען וועל איך דיר ווייזן נאך שענערע זאכן
 אז דו וועסט נאכאמאל קומען וועל איך דיר פארקויפן פאר ביליגער
- ח. וויפיל מאל איז די בת קיסר אריין אין שיף פונעם רוצח?
 צוויי מאל
 צוואנציג מאל
 זי פלעגט אפט אריין גיין
- ט. וואס לערנסטו זיך דערווייל ארויס פון די מעשה?
 אז עס איז נישטא קיין יאוש
 נישט צו האנדלען מיט רוצחים

- א. וואס האט די טאכטער פון קיסר געענטפערט פאר דער ערשטער קעניג?
 זי האט אים געשריבן אז זי איז זיך משדך מיט אים
 זי האט אים געשריבן אז זי איז זיך נישט משדך מיט אים ווייל די וואסערן זענען נישט לויטן ריכטיגן סדר
 זי האט אים געזאגט אז זי וועט נישט גלייבן ביו ווען זי זעט די כתב אליין
- ב. וואס האט די טאכטער פון קיסר געענטפערט פאר דעם צווייטן קעניג?
 זי האט אים געשריבן אז זי איז זיך משדך מיט אים
 זי האט אים געפרעגט פון וואו ווייסט דער ערשטער קעניג
 זי האט אים געזאגט אז זי וועט נישט גלייבן ביו ווען זי זעט די כתב אליין
- ג. וואס האט געטוהן דער זוהן פון בערגי נאכדעם וואס דער צווייטער קיסר האט אים פארשיקט?
 ער איז געגאנגען צו א דריטער קעניג און אים איבערגעגעבן די סימנים
 ער איז געגאנגען צו א דריטער קעניג און אים איבערגעגעבן נאכמער סימנים
 ער איז צוריק געגאנגען צום ערשטן קעניג און אים איבערגעגעבן נאכמער סימנים
- ד. וואס נאך האט דער זון פון בערגי דערציילט פארן דריטן קיסר?
 אז ער האט געהאט א כתב וואס ס'איז געווען אויסגעמאלט אלע פלעצער
 אז ער זאל זיך אויס מאלן אויף א פאפיר די זיבן וואסערן און זאל איר עס ברענגען
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ה. וואס האט די טאכטער פון קיסר געענטפערט פארן דריטן קעניג וואס האט איר געוויזן די כתב וואס ער האט נאכגעמאלען זי זיבן וואסערן?
 זי האט אים געשריבן אז זי איז זיך משדך מיט אים
 זי האט אים געזאגט אז זי איז שוין משדך מיט דער פריעדיגער קעניג
 זי האט אים געזאגט אז זי וועט נישט גלייבן ביו מען וועט איר ברענגען איר אייגן כתב אליין
- ו. ווען דער זון פון בערגי איז געקומען וואס האט אים די טאכטער פון קיסר געענטפערט?
 אז זי איז זיך משדך מיט אים
 זי האט נישט געוואלט קוקן אויף קיין סימנים ביו מיוועט איר ברענגען די כתב פון איר האנט אליין
 זי האט אים געפרעגט פון וואו האבן די ערשטע דריי קעניגן געוואלט

צו ענטפערן די בחינות און אריינגיין אינעם גורל, 02-5-3333-72

1-518-329-9149 646-518-1095

וויכטיגע מודעה

פאר אלע קינדער וואס האבן זיך איינגעשריבן אין מתמידים והודעתם לבניך
עס ווארט אייך אפ אין פאסט א קונטרס צו קענען אנהייבן בעזר השם די מתמידים
מיט א חשק קומענדיגן זונטאג פרשת חיי שרה.

אויב די קונטרס איז נאכנישט

אנגעקומען לאז איבער א מעסעדש

אין טעלעפאן לייך 1-518-329-9227

ארץ ישראל 073-3517202

די נומער אין לאנדאן האט זיך געטוישט די נייע נומער איז: 02037697807